

חמץ – זה טוב או רע?

ויקרא פרק ב:

(יא) כָּל הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַד' לֹא תַעֲשֶׂה חֻמֵץ כִּי כָּל שָׂאֵר וְכָל דְּבִשׁ לֹא תִקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אֲשֶׁה לַד' :

ויקרא פרק ו:

(ז) וְזֹאת תֹּרַת הַמִּנְחָה הַקֹּרֵב אֹתָהּ בְּנֵי אֹהֶרֶן לִפְנֵי ד' אֶל פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ : (ח) וְהָרִים מִמֶּנּוּ בְּקִמְצוֹ מִסֻּלַת הַמִּנְחָה וּמִשְׁמֶנֶה וְאֵת כָּל הַלֶּבֶנָה אֲשֶׁר עַל הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ רִיחַ נִיחֹחַ אֲזַכְּרֶתָהּ לַד' : (ט) וְהִנּוֹתְתָר מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ אֹהֶרֶן וּבָנָיו מִצֹּת תֹּאכַל בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ בַּחֲצַר אֹהֶל מוֹעֵד יֹאכְלוּהָ : (י) לֹא תֹאפֶה חֻמֵץ חֶלְקִים נִתְּתִי אֹתָהּ מֵאֲשֵׁי קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא כַּחֲטָאת וְכֹאֲשֶׁם :

שמות פרק יב:

(א) וַיֹּאמֶר יְדֹדְךָ אֵל מֹשֶׁה וְאֵל אֹהֶרֶן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר : (ב) הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֲדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה : (ג) דַּבְּרוּ אֵל כָּל עַדְתֵּי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעֵשֶׂר לַחֲדָשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׁה לְבֵית אִבְתֵּי שֶׁה לְבֵית : (ד) וְאִם יִמְעַט הַבֵּית מֵהַיּוֹת מֹשֶׁה וְלָקַח הוּא וּשְׂכֵנוֹ הַקֹּרֵב אֵל בֵּיתוֹ בְּמִכְסֵת נִפְשֹׁת אִישׁ לִפְנֵי אֲכָלוֹ תִכְסּוּ עַל הַשֶּׁה : (ה) שֶׁה תָּמִים זָכָר בֶּן שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן הַכֹּבָשִׁים וּמִן הָעִזִּים תִּקְחוּ : (ו) וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֲדָשׁ הַזֶּה וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ כָּל קְהַל עַדְתֵּי יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעֲרָבִים : (ז) וְלָקְחוּ מִן הַדָּם וְנִתְּנוּ עַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת וְעַל הַמַּשְׁקוּף עַל הַבְּתָיִם אֲשֶׁר יֹאכְלוּ אֹתוֹ בָּהֶם : (ח) וְאָכְלוּ אֵת הַבָּשָׂר בְּלִילָה הַזֶּה צְלִי אֵשׁ וּמִצֹּת עַל מַרְרִים יֹאכְלוּהוּ :

שמות פרק כג:

(יד) שְׁלֹשׁ רִגְלִים תַּחֲגִּיל בַּשָּׁנָה : (טו) אֵת חַג הַמִּצֹּת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מִצֹּת כֹּאֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְמוֹעֵד חֲדָשׁ הָאֵבִיב כִּי בּוֹ יֵצְאֶת מִמִּצְרַיִם וְלֹא יֵרָאוּ פְּנֵי רִיקָם : (טז) וְחַג הַקִּצִּיר בְּכוֹרֵי מַעֲשֵׂיךָ אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה וְחַג הָאֶסֶף בְּצֵאת הַשָּׁנָה בְּאֶסְפָּךָ אֵת מַעֲשֵׂיךָ מִן הַשָּׂדֶה : (יז) שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יִרְאֶה כָּל זָכוֹר אֵל פְּנֵי הָאָדָם ד' : (יח) לֹא תִזְבַּח עַל חֻמֵץ דָּם זֹבָחִי וְלֹא יִלְוֶיךָ חֶלֶב חֲגִי עַד בִּקְרָה : (יט) רִאשִׁית בְּכוֹרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא בֵּית ד' אֶלְהֵיךָ לֹא תִבְשֵׁל גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ :

רש"י שמות כג, יח:

לא תזבח על חמץ וגוי' - לא תשחט את הפסח ביי"ד בניסן עד שתבער החמץ (מכילתא פסחים סג) :

שמות פרק לד :

(כה) לא תִשְׁחַט עַל חֶמֶץ דָּם זָבַחִי וְלֹא יִלִּין לִבְקָר זָבַח חַג הַפֶּסַח :

ויקרא פרק ח :

(א) וַיִּדְבֹר ד' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר : (ב) קַח אֶת אֶהֱרֹן וְאֶת בָּנָיו אִתּוֹ וְאֶת הַבְּגָדִים וְאֶת שֵׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת פֶּר הַחֹטָאת וְאֶת שְׁנֵי הָאֵילִים וְאֶת סֵל הַמִּצּוֹת : [...] (כו) וּמִסֵּל הַמִּצּוֹת אֲשֶׁר לִפְנֵי ד' לֶקַח חֶלֶת מִצָּה אַחַת וְחֶלֶת לֶחֶם שֵׁמֶן אַחַת וְרִקִּיק אֶחָד וַיִּשֶׂם עַל הַחֲלָבִים וְעַל שׁוֹק הַיָּמִין : (כז) וַיִּתֵּן אֶת הַכֹּל עַל כַּפֵּי אֶהֱרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וַיִּנְגַף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי ד' :

מדרש תנחומא תזריע - פרק ה

מעשה ששאל טורנוסרופוס הרשע את ר' עקיבא איזו מעשים נאים של הקב"ה או של ב"ו אי"ל של ב"ו נאים אי"ל טורנוסרופוס הרי השמים והארץ יכול אדם לעשות כיוצא בהם אי"ל ר"ע לא תאמר לי בדבר שהוא למעלה מן הבריות שאין שולטין עליו אלא אמור דברים שהם מצויין בבני אדם. אי"ל למה אתם מולין אי"ל אני הייתי יודע שעל דבר זה אתה שואלני ולכך הקדמתי ואמרתי לך שמעשה בני אדם משל הקב"ה הביא לו ר"ע שבליים וגלוסקאות אי"ל אלו מעשה הקב"ה ואלו מעשה ידי אדם אי"ל אין אלו נאים יותר מן השבליים אי"ל טורנוסרופוס

קורבן חמץ

ויקרא פרק ז :

(יא) וְזֹאת תֹּזְרֹת זָבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר יִקְרִיב לַד' : (יב) אִם עַל תּוֹדָה יִקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב עַל זָבַח הַתּוֹדָה חֶלֶת מִצּוֹת בָּלוּלָת בֶּשֶׂמֶן וְרִקִּיקִי מִצּוֹת מִשְׁחִים בֶּשֶׂמֶן וְסֵלֶת מִרְבֶּכֶת חֶלֶת בָּלוּלָת בֶּשֶׂמֶן : (יג) עַל חֶלֶת לֶחֶם חֶמֶץ יִקְרִיב קֶרֶבֶנוּ עַל זָבַח תּוֹדַת שְׁלָמֵינוּ : (יד) וְהִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכֹּל קֶרֶבֶן תְּרוּמָה לַד' לַכֹּהֵן הַזֶּרֶק אֶת דָּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה : (טו) וּבָשָׂר זָבַח תּוֹדַת שְׁלָמֵינוּ בְּיוֹם קֶרֶבֶנוּ יֹאכַל לֹא יִנִּיחַ מִמֶּנּוּ עַד בֶּקָר :

ויקרא פרק כג :

(טו) וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמִּחְרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הַבִּיאָכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שָׁבָתוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה : (טז) עַד מִמִּחְרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִת תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַד' : (יז) מִמּוֹשֶׁבֶתֵיכֶם תָּבִיאוּ לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתֵּים שְׁנַי עֶשְׂרִינָם סֵלֶת תִּהְיֶינָה חֶמֶץ תִּתְּפִינָה בְּפוּרִים לַד' : (יח) וְהִקְרַבְתֶּם עַל הַלֶּחֶם שֶׁבַעֶת כֶּבֶשִׂים תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה וּפָר בֶּן בְּקָר אֶחָד וְאֵילִם שְׁנַיִם יִהְיוּ עִלָּה לַד' וּמִנְחָתְם וְנִסְכֵיהֶם אִשָּׁה רִיחַ נִיחַח לַד' : (יט) וְעֲשִׂיתֶם שְׁעִיר עֲזִים אֶחָד לַחֹטָאת וּשְׁנֵי כֶבֶשִׂים בְּנֵי שָׁנָה לְזָבַח שְׁלָמִים :

ליקוטי הלכות, נטילת ידים שחרית ב'

כי מצא על שם שניצאו בחפזון ולא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך המלכים הקדוש ברוך הוא וגאלם, שנאמר (שמות יב), "ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגות מצות כי לא חמץ כי גרשו ממצרים ולא זכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו להם". (טו) כי הנה להם אמונה בהשגחת השם ותברך ועל - כן לא הכינו להם שום צדה וניצאו בחפזון. נמצא, שמצא הוא בחינת דעת של אמונת ההשגחה, שנה עקר גדולת דעת כשזוכין להתגלות אלקות לראות ולדע שהכל בהשגחתו ותברך לבד. וזה בחינת חפזון, כי חפזון זה בחינת למעלה מהזמן שדלג על הקץ והוציאם בחפזון גדול בלי שום זמן רק ברגע אחת ובשעה קלה באו מרעמסס לסכות ונתקבצו יחד בשעה קלה שש מאות אלף מכל ארץ מצרים, כמו שפרש רש"י על פסוק (שם יט), "ואשא אתכם על כנפי נשרים". שכל זה הוא בחינת למעלה מהזמן, הינו כי הגביהם למעלה מהזמן, שנהו בחינת השגחה שהוא למעלה מהטבע למעלה מהזמן. ועל - ידי זה יצאו בלי שום זמן, בלי שום הכנה, רק בשעה קלה, כי עקר הגאולה היה על - ידי התגלות ההשגחה שהיא למעלה מהזמן, בחינת חפזון, כי חפזון זה בחינת זריזות שהוא מדה טובה מאד...

